

Okul Yönetiminde Araştırma-Uygulama Sorunu: Okul Müdürleri ve Eğitim Araştırmaları¹

The Research-Practice Gap in School Administration: School Principals and Educational Researches

Yasir Armağan², Nail Yıldırım³

ÖZ

Bilimsel araştırmaların okul müdürleri tarafından bilgi kaynağı olarak değerlendirilip kullanılması beklenmektedir. Bu bağlamda mevcut araştırmanın amacını, okul yönetiminde araştırma kullanımına ilişkin okul müdürlerinin deneyimlerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Nitel bir çalışma olan bu araştırmada olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Tokat il merkezi ile merkeze bağlı köy ve kasabalarda görev yapan 50 okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada okul müdürleri amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine uygun olarak seçilmiştir. Buna göre okul müdürlerinin seçiminde okul düzeyi (okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim), okulun bulunduğu yerleşim yeri (köy, kasaba ve şehir merkezi) ve okul müdürü olarak kademleri dikkate alınmıştır. Görüşme tekniği ile toplanan verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; okul müdürlerinin çoğunluğunun bilimsel araştırma ile ilgili herhangi bir eğitime sahip olmadıkları ve eğitimle ilgili düzenli takip ettikleri süreli bir yayının bulunmadığı belirlenmiştir. Okul müdürlerinin eğitim veya eğitim yönetimi araştırmalarını gerekli gördükleri ama çoğunun yönetici olarak yaptığı işlerde (toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla bir eğitim araştırmasını dayanak olarak göstermediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca çoğu okul müdürünün eğitim araştırmalarından yararlanmadıkları bulunmuştur. Bu çalışmanın bulguları, eğitim alanında ve özelde eğitim yönetimi alanında üretilen bilginin okul müdürleri açısından pratikte kullanılmadığına ilişkin kanıtlar ortaya koymaktadır. Eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki problematik ilişki okul müdürleri açısından geçerli gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Bilimsel araştırma; eğitim araştırması; okul müdürü; okul yönetimi; araştırma kullanımı.*

ABSTRACT

Scientific studies are expected to be used by school principals via assessing them as sources of knowledge. The aim of this research is to investigate experiences of school principals with the use of research findings on school administration. Phenomenological design was used in this qualitative study. The study group comprised of 50 school principles working in preschool, elementary and secondary education institutions in Tokat. The principals were selected through maximum variation sampling method which is a kind of purposeful sampling. Accordingly,

¹ Bu makale; Armağan, Y. (2012). Eğitim Araştırmaları Çerçevesinde Okul Müdürlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Doç. Dr. Nail Yıldırım danışmanlığında, yayımlanmamış yüksek lisans tezine dayalı olarak hazırlanmış ve 9. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, yasirarmagan@gmail.com

³ Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat, nailsan60@hotmail.com

level of schools (preschool, elementary school and secondary school), the region in which the schools located (village, town and city center) and the seniority as a school principal were taken into consideration for the selection of school principals. Content analysis was utilized in the analysis of the data obtained through interviews. It was identified according to results of the study that majority of the school principals do not have any training as to scientific research and they do not regularly follow an educational periodical. It was revealed that school principals consider research on education or educational administration as necessary but most of them do not rely on educational research in order to support their thoughts on their administrative duties (meetings, practices in school and so on). Furthermore, it was found out that most of the school principals do not benefit from educational research. The findings of this research put forth evidence related to the fact that the school principals do not use the knowledge produced within the field of education, specifically educational administration. It seems that the problematic relationship between research and practice in education is also valid for school principals.

Keywords: *Scientific research; educational research; school principal; school administration; research use.*

İnsan, yaşamı boyunca çevresinde meydana gelen gerek sosyal gerekse fiziksel dünyadaki olayları anlama, açıklama ve karşısına çıkan sorunları çözme uğraşı içerisinde. Karşılaştığı olayları anlama ve açıklama, problemlere çözüm üretme, insanın doğru bilgilere sahip olması anlamına gelmektedir. İnsanın, olayları açıklamada veya karşılaştığı problemleri çözmede, bu bilgisinin kaynağının ve onun dayanaklarının farkında olması gerekir. McMillan (1996), bireyin karşılaştığı problemleri çözmede değişik bilgi kaynaklarından yararlandığını ifade etmektedir. Bu bilgi kaynaklarının alanyazında farklı yazarlar tarafından benzer şekilde ifade edildiği görülebilir (Frankel ve Wallen, 2009; Karasar, 2009; McMillan, 1996). Bu önemli bilgi kaynakları önceki uygulamalar (gelenekler), otorite figürleri, kişinin kendi deneyimleri ve bilim olarak sayılabilir. Bilimle ilişkili önemli kavramlardan biri araştırmadır. Bilgi kaynağı olarak araştırma, bilginin üretilmesine, dolayısıyla bilimin oluşmasına ve ilerlemesine katkı sağlamaktadır.

Diğer bilim alanlarındaki (fizik, kimya, biyoloji, tarih, sosyoloji, psikoloji, vb.) araştırmalara göre eğitim araştırmalarının köklü bir geçmişe sahip olmadığı belirtilebilir. Eğitim alanını bilimsel çalışma alanı olarak seçenler, bilimsel yöntemleri kullanarak eğitim alanında bilimsel araştırma yaparlar. Bunun sonucunda bilimsel bilgi üretirler ve bu bilgileri eğitim alanında uygulamaya sunarlar. Bu bağlamda eğitim bilimlerinin eğitimle ilgili sorunları tanımlayıp çözmeye dönük bilgiler üretmesi beklenir (Şişman, 2011).

Eğitim araştırması, insanların eğitimsel süreç hakkında güvenilir ve yararlı bilgi kazanım yoludur. Eğitimciler bazı problemlere çözüm bulmak için araştırma yürütür veya anlamadıkları bir konunun iç yüzünü öğrenmek için bilgi edinirler. Ana amaç insanların eğitimsel durumlarda olayları açıklama, yordama ve kontrol etmek için kullanabilecekleri genel prensipleri veya davranışların açıklamasını keşfetmektir (Ary, Jacobs ve Sorensen, 2010). Okulda öğretmen ve yöneticiler çeşitli sorunlarla baş başa kalmakta ve bunlara çözüm yolları

aramaktadır. Bu çözüm yollarına ve eğitim uygulamalarına ilişkin okul yöneticilerinin kararlarının tahminler ve önsözler ile birlikte, verilere dayalı olması büyük önem taşımaktadır (Demir, 2009). Veriye dayalı karar verme, alınan kararların kalitesini artırabileceği gibi okul yönetimi süreçlerinin etkililiğine ve dolayısıyla okul etkililiğine katkı sağlayabilir. Bu nedenle okul müdürlerinin bilimsel çalışmalardan yararlanması bir zorunluluk haline gelmektedir. Fakat Türkiye’de okul yöneticiliği mesleki bir nitelik kazanamadığı için okul yöneticiliğinin uygulama alanına bilimsel çalışmaların transferi hiç olmamaktadır veya gecikmektedir (Erdoğan, 2000).

Eğitim araştırmalarının eğitim uygulamaları üzerinde çok az etkisi olduğu savı yaygındır (Corson, 1985; Hargreaves, 1996). Berliner (2002) eğitimde bilim yapmanın ve bilimsel bulguları uygulamanın çok zor olduğunu ifade etmektedir. Ona göre okuldaki bireyler karmaşık ve değişen bir sosyal etkileşim ağının içerisinde bulunmaktadır. Bu ağdaki katılımcıların birbirini etkileme gücü her geçen gün değişmektedir ve yaşamın sıradan olayları eğitimsel araştırma bulgularının genellenebilirliğini kısıtlayarak okul yerleşkesinde bilim yapmayı etkilemektedir. Aslında araştırma bulgularının genellenebilirliğini içeren açıklamalar pozitivist bilim anlayışının bir sonucudur. Pozitivizm ölçülebilir değişkenlere ve kanıtlanabilir varsayımlara dayanan objektif araştırma anlamına gelmektedir (Maykut ve Morehouse, 1994). Pozitivizm zamandan ve bağlamdan bağımsız genellemelerin mümkün olduğu kabulüne dayanmaktadır (Lincoln ve Guba, 1985).

Sosyal bilimlerdeki diğer alanlara benzer şekilde, eğitim yönetiminde *bilgi temeli* olduğu konusu tartışmalıdır (Littrell ve Foster, 1995). Bu konuda iki karşıt görüş olduğu söylenebilir (Oplatka, 2007). Tartışmanın bir tarafında herhangi bir akademik bilginin eğitim yönetimi gibi bir alanda temellendirilebileceği düşüncesine karşı çıkmaktadır. Bu görüşte olanlar için bilgi temelleri fikri bir mitten ibarettir (Donmoyer, 1999). Tartışmanın diğer tarafında olanlar ise okul yöneticileri için işe yarar ve yararlı olabilecek şeylerin nasıl kullanılacağıyla ilgili bir tür uygulama bilgisi olduğunu düşünmektedir.

Eğitim araştırmalarının uygulamayı geliştirmede bir rolü olup olmadığı tartışmalıdır. Eğitim yönetimi alanında araştırmanın alanı etkilemediği, önemli problemlere değinmediği ve bilgi ve uygulamayı geliştirmedeğine ilişkin eleştiriler bulunmaktadır (Ogawa, Goldring ve Conley, 2000). Nitekim sınırlı sayıda öğretmenin mesleki bilgisini artırmak, problemleri çözmek veya meslek gereksinimini karşılamak için araştırma alanyazınına başvurduğu belirtilmektedir (Shkedi, 1998). Bu durum eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki boşluğun somutlaştığı alanlardan birini oluşturmaktadır. Günümüzde araştırma uzmanı sıfatı ile

araştırmacılar genellikle üniversiteler bünyesinde yer almaktadır. Gerçekleşmesi istenilen durum, bu araştırmacıların araştırmayı yapması, uygulayıcı konumunda olan insanlarında elde edilen bulguları alması ve kullanmasıdır. Fakat bu durum gerçekleşmemekte ve hatta gelişmiş ülkelerde bile araştırmacı-uygulayıcı arasındaki bu ilişki yeterince gerçekleşmemektedir (Kaptan, 1998). Bu nedenle eğitim araştırması sadece akademisyenler tarafından yapılan bir eylem olarak gerçekleşmiş, okul yöneticileri, öğretmenler, veliler ve öğrenciler bu araştırmaların nesnelere olmuşlardır. Bu yaklaşımda öğretmenler akademisyenler tarafından araştırma bulgularının edilgen alıcıları olarak görülmektedir (Kuzu, 2009).

Teori, uygulamacıların uygulamalarında bilişsel olarak anlaşılan şeyleri farklı şekilde dile getirmelerini ve açıklayabilmelerini sağlayacak kelime dağarcığını temin eder (Tsoukas ve Chia, 2013). Okul yönetiminin aynı zamanda teorik bir alt yapısı mevcuttur ve okul yöneticisinden bu alana hâkim olması beklenmektedir (Bursalıoğlu, 2012). Okul müdürleri okulda yaptıkları uygulama ve etkinlikleri bilimsel bir çerçevede hazırlamalıdır. Aynı zamanda okul müdürlerinin yaptıkları çalışmalarda öğretmenlerin desteğini almaları ve etkili olabilmeleri için de gereklidir. Bu alanın kaynaklarından biri de eğitim araştırmalarıdır. Eğitim araştırmaları okul yöneticilerine sorunun tanımlanmasında ve çözümünde yardımcı olmakla birlikte olaylara geniş bir perspektiften bakma ve yaptığı işe bilimsel bir açıdan yaklaşma özelliğini kazandırabilir. Araştırma ihtiyaç ve sorunları belirlemeye, işe yarayan şeyler için kanit ileri sürmeye ve bir okulun gelişimi ile ilgili süreç değerlendirmeye yardımcı olabilir (Scott ve McNeish, 2013).

Okul müdürleri için özellikle karar verme sürecinde nesnel, geçerli ve güvenilir bilgilerin önemi açıktır. Okul müdürlerinin mesleki kararları öğrenci, öğretmen ve okulun diğer paydaşları üzerinde etkilere sahiptir. Eğitim sürecini anlamak ve mesleki kararlar almak için eğitim araştırmaları değerli bir bilgi kaynağıdır (McMillan ve Schumacher, 2006). Diğer bir deyişle yönetim sürecinde eğitim araştırmalarının okul müdürleri tarafından bilgi kaynağı olarak kullanılması beklenmektedir. Bu bağlamda mevcut araştırmanın amacını; okul yönetiminde araştırma kullanımına ilişkin okul müdürlerinin deneyimlerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

Okul müdürlerinin;

1. Bilimsel araştırma ile ilgili ders, seminer vb. etkinliklere katılma durumları nasıldır?
2. Düzenli takip ettikleri veya abone oldukları süreli yayınlar var mıdır?
3. Eğitim araştırmalarından yararlanma durumları nasıldır?

4. Yönetici olarak yaptığı işlerde (toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla araştırmaya dayalı görüşler ortaya koyma durumları nasıldır?
5. Yöneticilik görevlerinde dikkate aldıkları veya uygulamalarına yön vermiş araştırmalar var mı?
6. Eğitim veya eğitim yönetimi araştırmalarının gerekliliğine ilişkin düşünceleri nasıldır?
7. Eğitim veya eğitim yönetimi alanı ile ilgili araştırılmasını gerekli gördükleri konular nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, okul yönetiminde araştırma kullanımına ilişkin okul müdürlerinin deneyimlerinin incelenmesini amaçlayan nitel bir araştırmadır. Araştırmada olgu bilim deseni kullanılmıştır. Farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanılması olgu bilim deseni olarak adlandırılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2011-2012 öğretim yılında Tokat il merkezi ile merkeze bağlı köy ve kasabalarda görev yapan 50 okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada okul müdürleri amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine uygun olarak seçilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul müdürleri oluşturmaktadır. Okul müdürlerinin farklı kademelerdeki okullarda çalışmalarının yanında köy, kasaba ve şehir merkezinde görev yapma durumları da dikkate alınmıştır. Çalışma grubuna ait bilgiler tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1

Çalışma Grubundaki Okul Müdürlerinin Okul Türü ve Yerleşimlerine İlişkin Bilgiler

Okul	Yerleşim Yerleri			Toplam
	Köy	Kasaba	Şehir Merkezi	
Okulöncesi	-	-	3	3
İlköğretim	6	4	22	32
Ortaöğretim	-	-	15	15
Toplam	6	4	40	50

Ayrıca okul müdürlerinin yöneticilik kıdeminin veri zenginliğine katkı sağlayacağı düşüncesiyle, farklı yöneticilik kademine sahip okul müdürlerinin araştırma grubuna dâhil edilmesine özen gösterilmiştir. Yöneticilik kıdemi 1-5 yıl arasında olan okul müdürü 6, 6-10 yıl

arasında olan okul müdürü 9, 11-15 yıl arasında olan okul müdürü 13, 16-20 yıl arasında olan okul müdürü 7 ve 21 yıl ve üstü olan okul müdürü 15'tir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Çalışmada veriler görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Nitel araştırmalarda kullanılan görüşmelerin en güçlü yanı, göremediğimiz şeyleri öğrenme ve gördüğümüz şeylerin alternatif açıklamalarını ortaya çıkarma fırsatı sunmasıdır (Glesne, 1999). Kvale (1996) görüşmeyi, madenci ve gezgin metaforu ile açıklamaya çalışmaktadır. Madenci metaforunda bilgi, gömülü bir maden; görüşmeci de değerli madeni kazıp çıkararak bir madenci olarak ifade edilmektedir. Gezgin metaforu ise, görüşmeciyi eve döndüğünde anlatılacak bir hikâyeye önderlik eden bir gezgin olarak ele alır.

Çalışmada nitel veri toplama araçlarından “yarı yapılandırılmış görüşme formu” kullanılmıştır. Görüşme formunun oluşturulması sürecinde alanyazın taraması yapılmış, beş uzmandan görüş alınmış ve pilot çalışma gerçekleştirilerek görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme sorularına verilen yanıtlar, araştırmacı tarafından veri kaybı olmaması için okul müdürlerinden izin alınarak kayıt altına alınmış ve daha sonra harfi harfine yazılı metne dönüştürülmüştür. Yazılı metne dönüştürülen görüşmeler, eksik veya hatalı yazılan yerler olup olmadığını kontrol etmek için tekrar dinlenmiştir. Bir okul müdürü görüşmenin kaydedilmesine izin vermediğinden, görüşme elle kayıt altına alınmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Görüşme tekniği ile toplanan verilerin çözümlemesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, elde edilen verilerin önce kavramsallaştırılması sonra da bu kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temanın saptanması (Yıldırım ve Şimşek, 2011); sınıflama, özetleme ve tablolama amacıyla sözel veya davranışsal verilerin kategorizasyonu yöntemidir (Hancock, 2002). İçerik analizinin uygulanması, birtakım aşamalar halinde gerçekleşmektedir. Uygulamada her bir araştırmanın konusu/amacı açısından bazı farklılıklar olsa da, içerik analizi uygulanarak yapılan tüm araştırmalarda belirli aşamalar, teknikler ve süreçler vardır (Gökçe, 2006). Araştırmanın verilerinin çözümlemesinde kullanılan içerik analizi, dört aşamada ele alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011): (1) Verilerin kodlanması, (2) Temaların bulunması, (3) Kodların ve temaların düzenlenmesi, (4) Bulguların tanımlanması ve yorumlanması.

Verilerin Kodlanması: Araştırmanın bu aşamasında, okul müdürlerinin her bir soru için verdikleri yanıtlar dikkatli bir şekilde okunarak, araştırmanın amacına uygun olan cevaplar

kodlanmıştır. Ayrıca okul müdürleri M1, M2, ... şeklinde kodlanmıştır. Şekil 1’de görüşme formunun bir sorusuna ait kodlama aşamaları gösterilmektedir.

M1	M: Bence özellikle önemle üzerinde durulması gereken nokta, en acil durum sınıf yönetimi Sınıf yönetimi yani. Sınıf yönetimi noktasında ben kendi okulumla söyleyecek olursam, artık	Açıklama [Y1]: “özellikle önemle üzerinde durulması gereken nokta en acil durum sınıf yönetimi”
-----------	---	--

Şekil 1. Verilerden Kod Oluşturma-1

50 okul müdürünün ilgili verileri bu şekilde değerlendirildikten sonra bu kelime öbekleri veya cümleler bir tablo haline getirilip kodlar belirlenmektedir (Şekil 2).

	Düşünceler- Araştırılması gerekli konular	Kodlar
M1	“özellikle önemle üzerinde durulması gereken nokta en acil durum sınıf yönetimi” “Öğretmen öğrenci iletişimi”	Sınıf Yönetimi Öğretmen Öğrenci İletişimi

Şekil 2. Verilerden Kod Oluşturma-2

Bütün veri setinin kodlaması bittikten sonra, oluşturulan bu kodlar araştırmacı tarafından tekrar gözden geçirilip gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Araştırma verileri ve oluşturulan kodlar bir Eğitim Yönetimi ve Denetimi bilim uzmanına verilmiş ve kodların kontrol edilmesi sağlanmış, gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Verilere ait kodlara son şekli verildikten sonra Microsoft Excel programı yardımıyla listelenmiştir (Şekil 3).

	A	B	C	D
1	Kodlar			
2	Sınıf Yönetimi	Akademik Başarıyı Artırma	Öğretmen Yetiştirilmesi	Finansman
3	Öğretmen Öğrenci İletişimi	Mesleki Eğitim	Yönetici Yeterlikleri	Velilerin Okula İlgisizliği
4	Öğrenme Güçlüğü	Öğrenmenin Gerçekleşmesi	İdealist Öğretmen	Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimi
5	Sınıf Yönetimi	Okulda Şiddet	Fiziki Yapı	Öğretmen Öğrenci Veli İlişkileri
6	Öğretim Yöntem Ve Teknikleri	Okul Finansmanı	Öğretmen Yeterlikleri	Okulların Fiziki Yapılarını Uygunluğu

Şekil 3. Kod Listesinin Excel Programında Listelenmesi

Temaların Bulunması: Araştırmada her bir soru için veri setinden üretilen kodlar bir araya getirilip, aralarındaki ilişkiler ve ortak yönler bulunarak temalar ortaya çıkartılmıştır (Şekil 4). Ayrıca temalar alanyazına dayalı kavramsal çerçeve, görüşme soru ve alt soruları çerçevesinde belirlenmiştir.

	B	C	D	E
1	Eğitim Sistemi İle İlgili Konular	Öğretim İle İlgili Konular	Öğretmenlerle İlgili Konular	Okul Yönetimi İle İlgili Konular
2	Eğitim Sistemi	Öğretim Yönetim Ve Teknikleri	Öğretmen Yetiştirme	Finansman
3	Eğitim Sistemi	Öğretim Yöntem Ve Teknikleri	Öğretmen Yetiştirilmesi	Finansman
4	Eğitim Sistemi	Öğretim Yöntem Ve Teknikler	Öğretmen Yetiştirilmesi	Okul Finansmanı
5	Eğitim Sistemi	Öğretim Yöntem Ve Teknikleri	Öğretmen Yetiştirme	Finansman
6	Eğitim Sistemi	Öğretim Yöntem Ve Teknikler	Öğretmen Yetiştirme	Okul Yöneticisi Seçimi
7	Okulöncesi Eğitim	Sınıf Yönetimi	Öğretmen Yetiştirilmesi	Yönetici Seçme
8	Okulöncesi Eğitim	Sınıf Yönetimi	Öğretmen Yetiştirme	Yönetici Seçme
9	Okulöncesi Eğitimi	Eğitim Teknolojilerinin Kullanılması	Öğretmen Yetiştirme	Yönetici Yetiştirme

Şekil 4. Kodlardan Temaların Belirlenmesi

Kodların ve Temaların Düzenlenmesi: Bu aşamada verilerin, okuyucunun anlayacağı bir dille tanımlanması, açıklanması ve sunulması önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Yani veri analizinin bu aşamasında araştırmacı mümkün olduğu kadar tanımlayıcı olmalı ve elde edilen bulguların ilk elden sunulması önem kazanır. Bu bölümde araştırmacı herhangi bir görüş belirtmez veya yorum yapmaz. Sadece verilerin çözümlenmiş bir şekilde sunumunu yapar. Şekil 5 temaların sunumuna aittir.

Kategori	Frekans (f)
Öğretmenlerle ilgili konular	35
Eğitim Sistemi ile ilgili konular	19
Öğrencilerle ilgili konular	15
Öğretim ile ilgili konular	16
Okul Yönetimi ile ilgili konular	16
Diğer	10
Okul - aile ilişkileri	7
Toplam	118

Şekil 5. Verilerden Elde Edilen Temaların Sunulması

Bulguların Yorumlanması: Araştırmacı bu aşamada, daha önce sunumunu yaptığı verileri yorumlar ve onlardan bazı sonuçlar çıkarır. Bu nedenle bu bölümde araştırmacı elde ettiği bulgulara ilişkin değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bu araştırmada, sonuçların geçerliğini sağlamak için veri toplama ve veri analiz süreci detaylı bir şekilde açıklanmış ve araştırmada elde edilen temaların hepsine bulgular kısmında yer verilmiştir. Veri toplama aracını geliştirme sürecinde uzman görüşlerine başvurulmuş ve ön deneme çalışması yapılmıştır. Kodlama işleminin güvenilirliğini sağlamak amacıyla araştırmacı kodlama işlemini farklı zamanlarda iki kez yaparak kontrol etmiş ve bir Eğitim Yönetimi ve Denetimi bilim uzmanına bu işlemleri teyit ettirmiştir.

BULGULAR

Okul müdürlerinden elde edilen verilen analizi sonucu belirlenen temalar; okul müdürlerinin bilimsel araştırma eğitimi alma durumları, düzenli takip edilen veya abone olunan süreli yayın durumu, eğitimle ilgili herhangi bir konuda eğitim araştırması veya rapor okuma durumu, araştırmak istedikleri bir konuyla ilgili eğitim araştırmasından yararlanmaları, yönetici olarak yaptığı işlerde (toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla araştırmaya dayalı görüşler ortaya koyma durumları, yöneticilik görevlerinde araştırma

sonuçlarını dikkate alma durumları, eğitim araştırmalarının gerekliliğine ilişkin düşünceler ve eğitimle ilgili araştırılması gerekli görülen konular şeklinde özetlenebilir (Tablo 2).

Tablo 2

İçerik Analizi Sonucu Belirlenen Temalar

Temalar	Kategoriler
Bilimsel araştırmaya ilişkin eğitim	Üniversitede Ders Olarak Eğitim Seminer Olarak Eğitim Eğitim Almama
Düzenli takip edilen süreli yayın	Mevcut Mevcut değil
Eğitim araştırmalarından faydalanma	Evet Hayır
Araştırmaya dayalı görüşler ortaya koyma	Evet Hayır
Yöneticilikte dikkate alınan araştırma	Mevcut Mevcut değil
Araştırmaların gerekliliği	Gelişim ve ilerleme için gereklilik Gelecek için gereklilik Uygulama ve sorunlar için gereklilik Bilgi kazanımına ilişkin gereklilik Bilimsel eğitim için gereklilik
Araştırılması gerekli konular	Öğretmenlerle ilgili konular Eğitim sistemi ile ilgili konular Öğrencilerle ilgili konular Öğretim ile ilgili konular Okul yönetimi ile ilgili konular Okul - Aile ilişkileri Diğer

1. Okul Müdürlerinin Bilimsel Araştırma Eğitimi Alma Durumları

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin büyük bir bölümünün (n=37) bilimsel araştırma ile ilgili herhangi bir eğitime sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır. Okul müdürleri çeşitli seminer ve kurslara katıldıklarını; fakat konusu bilimsel araştırma olan herhangi bir eğitim almadıklarını ifade etmişlerdir. Bir okul müdürü üniversite yıllarında kendisinden önceki dönemlerin tez hazırlayarak mezun olduklarını, fakat kendilerinin tez hazırlamadığını ve de araştırma eğitimi almadığını söylemiştir. Aşağıda okul müdürlerinin konuya ilişkin bazı görüşleri doğrudan alıntılanarak sunulmuştur:

“Bilimsel araştırmayla ilgili bir şey almadık.” (M1)

“Çok seminere, kursa katıldım. Bilimsel araştırmalarla ilgili katılmadım.” (M14)

“Biz şey de yapmadık yani tez de vermedik okuldan mezun olurken. Bizden önce mezunlar tez veriyorlarmış. Bizim okulda tez de yoktu kalktıydı. Daha yeni kalkmıştı,

önceki çocuklar bahsediyordu. Herhangi bir bilimsel çalışmayı ne ders olarak gördüm ne de biliyorum.”(M24)

Bazı okul müdürleri (n=12) ise üniversite dönemlerinde ders olarak bilimsel araştırma ile ilgili eğitim aldıklarını ifade etmişlerdir. Bu gruptaki okul müdürlerinden biri araştırma teknikleri diye bir ders aldığını ve aldığı eğitimin içeriğine yönelik örnekler vermiştir. Okul müdürlerinden sadece bir kişi göreve başladıktan sonra bilimsel araştırma ile ilgili seminer şeklinde eğitim aldığını belirtmiştir. Sonuç olarak araştırmaya katılan okul müdürlerinin büyük bir bölümünün bilimsel araştırma ile ilgili herhangi bir eğitim almadığı belirlenmiştir.

“Araştırma teknikleri diye üniversite yıllarında bir ders almıştım. İçeriğini hatırlıyorum. Mesela şöyle araştırma nasıl yapılır, bilimsel araştırma aşamaları işte dipnot nasıl alınabilir, kaynak nasıl gösterilir. ...”(M25)

“Araştırma teknikleri aldık tabi. Vardı öyle bir dersimiz.”(M45)

“Aldık. Üstelik burada çokta ders verdik bu manada. Şimdi şöyle bilimsel araştırma teknikleri diye bir ders var öğrencilere verdiğimiz. ... Önce seminer olarak aldık, seminerlerden sonra arkadaşlara seminer olarak yine verdik.”(M48)

Okul müdürlerinden biri araştırmanın kullanım alanının olmadığını, başka bir okul müdürü ise ezberci eğitim nedeniyle araştırmacı bir kimlik kazandırılmadığını ifade etmiştir:

“İhtiyaç var ama kullanım alanı yok. ...” (M8)

“ ... Araştırmacı kimliği kazandırılmadı. Sadece hazır bilgiler sunuldu bize. Gittik ezberledik çözdük geldik. Öyle bir araştırma olmadı yani.” (M18)

2. Okul Müdürlerinin Düzenli Takip Ettiği Süreli Yayın

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin çoğunluğunun (n=35) eğitimle ilgili düzenli takip ettiği veya abone olduğu süreli bir yayının bulunmadığı bulunmuştur. Bu gruptaki okul müdürlerinden bazıları eğitimle ilgili düzenli olarak takip ettiği süreli yayınların olmamasına rağmen, eğitimle ilgili kitap ve yazıları okuduklarını belirtmişlerdir. Bir kısmı ise düzenli olarak takip ettikleri bir süreli yayın olmamakla birlikte okula gelen yayınlara baktıklarını, ilgilerini çeken bölümleri okuduklarını söylemişlerdir. Bu gruptaki okul müdürleri düzenli takip ettikleri bir yayının olmadığını, okula gelenlere “üstün körü” baktıklarını, “baksınlar diye öğretmenler odasına” koyduklarını söylemişlerdir. Bazı okul müdürleri düzenli olarak bir süreli yayını takip etmediklerini, fakat bu konuda interneti kullandıklarını ifade etmişlerdir.

“Aboneliğim yok açıkçası malum bilgi çağı internet var.” (M12)

“Şimdi ülkemizdeki bizim yetişme dönemimize baktığınızda eğitim yönetimiyle ilgili veya geneliyle ilgili yani öğretmenlikle alakalı bütün dersleri aldık ama ben aldığımız bu pedagojik derslerin pratiği olduğuna inanmıyorum.” M15

“Okula gelen dergilere şöyle bir bakarım içindekiler kısmına, ilgimi çekecek bir yer varsa okurum.” (M23)

“Okullara gelenlere üstün körü bakmaktan başka bir şey yok. Sürekli takip ettiğim öyle bir şey yok.” (M24)

“Çok okumuyorum onları. Öğretmenler odasına koyarız baksınlar diye.” (M28)

“Öyle takip ettiğim bir şey yokta, yani eğitimle ilgili gördüğüm bulduğum şeylere bakaram, incelerim.” (M39)

“Kendim bir ücret karşılığında almıyorum ama okula geldiği zaman önce mutlaka odamda inceliyorum, okuyorum ondan sonra öğretmenler odasına götürüyorum.” (M44)

Okul müdürlerinin düzenli takip ettikleri süreli yayınlar frekans sırasına göre *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi* (9), *Cito Eğitim: Kuram ve Uygulama Dergisi* (2), *Çoluk Çocuk dergisi* (2), *Yeni Eğitim dergisi* (2), *Gönüllü Eğitim dergisi* (1), *Milli Eğitim dergisi* (1) ve *Eğitime Bakış dergisi* (1) olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan okul müdürleri tarafından en çok takip edilen dergi *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi* olarak bulunmuştur. Okul müdürlerinin *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*ni düzenli takip etmelerinin sebebi, birçok okul müdürünün ifade ettiği gibi “*Milli Eğitim Bakanlığının bir yayını olması*”, ücretsiz olması ve “*okullara ulaştırılması*”dır.

3. Okul Müdürlerinin Eğitim Araştırmalarından Yararlanması

Okul müdürlerinin ihtiyaç duydukları veya araştırmak istedikleri bir konuyla ilgili eğitim araştırmalarından yararlanıp yararlanmadıkları sorulmuştur. Verilerin analizi sonucunda araştırmaya katılan okul müdürlerinin çoğunluğunun (n=30) araştırmak istedikleri bir konuyla ilgili eğitim araştırmalarından faydalanmadıkları belirlenmiştir. Okul müdürlerinden M17 “*Şöyle söyleyeyim biz genelde yaptığımız iş yönetici olarak kanunu, yönetmeliği uygulamak. Fazla bir şeye girmiyoruz yani işin gerçeği o...*” şeklinde söyleyerek okul yönetim sürecinde araştırmalardan yararlanmanın gerçekleşmediğini ifade etmektedir. Okul müdürü M20 ise “*... Şimdiye kadar da bir konuyu araştırmalardan öğrenip bir konunun peşine düşüpte araştırma kitaplarını süzmedim.*” diyerek eğitim araştırmalarından yararlanmadığını ifade etmiştir. Benzer bazı görüşler aşağıda verilmiştir:

“*Olduğu kanaati de yok bende. ... Öğretmen arkadaşlarla seminer dönemlerindeki çalışmalara bakıyorum. Çok nadir bir iki bireysel çaba yani. Ne de o yaptığı dışarıya açılıyor.*” (M10)

“*.... Yani eğitim araştırmalarından biz hiçbir şekilde faydalanmadık.*”M47

Eğitimle ilgili mevcut yayın ve araştırmaların kendilerine faydası olmadığını düşünen okul müdürleri bulunmaktadır. Bu okul müdürleri eğitimle ilgili yayın ve araştırmaların gerçekçi olmadığını, ideal durumları yansıttığını, realiteyi görmediklerini, çözüm üretmediklerini ve pratikte bir faydasının olmadığını ifade etmişlerdir:

“*Çünkü yapılan araştırmalar biraz daha böyle öteki Türkiye’yi. Yani ideal Türkiye için yapılan araştırmalar, oysa gerçeklerin yazılıp üzerine gidildiği hiçbir şey yok yani*” (M1)

“Hiçbir yararı yok hepsi havada kalıyor. Gerçekçi değiller. Kuru kuruya rakamlarla falan bir yere varılmaz.” (M13)

“Yukarda kalıyor bize göre. Bir realite var. Onlar biraz hayali. Gerçekleri bana göre görmüyorlar.” (M14)

“Düşünülen şeyler daha çok bizim özümüzü yansıtan şeyler olmadığı için yabancı kaynakların adaptasyonu şeklinde olduğu için...Ben kaynakları tabi önemsiyorum ama kaynaklardan ziyade yaşanmış şeyleri... Çevremde ki özellikle benim o konuda şeyim fazla. Yani çevremizde model aldığımız kurumlar var. O kurumlara neyi nasıl yaptıklarını sorgularım, bakarım” (M15)

“Ben ilgi çekebilecek ya da çözüm yolları, bir getiri hiçbir şey görmedim. Ben böyle ilgi çekebilecek ya da çözüm yollarına götürecek hiçbir şey görmedim.” (M26)

“Pratikte bir faydasının olmadığını düşünüyorum çünkü orda yazılan makaleler Türkiye'nin gerçeklerini bilmiyor. Gerçeği yansıtmıyor.” (M29)

Görüşmelerde araştırmacı – uygulayıcı ayrımı dile getirilmiştir. Okul müdürü M13 “... akademisyen camiası kapalı bir toplum biraz. Akademik kariyeri olmayan insanlara küçümseyerek bakıyorlar...” diyerek akademisyenlerin çevrelerine karşı kapalı olduğunu ve okulda uygulayıcı konumundaki insanları küçümsediklerini dile getirmiştir.

Okul müdürlerinin bir kısmı (n=20) ise ihtiyaç duydukları veya araştırmak istedikleri bir konuyla ilgili eğitim araştırmalarından yararlandıklarını söylemişlerdir. Okul müdürü M5 “Evet, onlar oldu. Bu Piaget'in gelişim evreleri var ya, bu konuyu araştırıyordum. Bu konuyla ilgili üç tane araştırma buldum. Evet yayınlanmış onlardan derleyerek kendim çalışma yapmıştım.” diyerek eğitim araştırmalardan yararlanma ile ilgili örnek vermiştir. Benzer şekilde okul müdürü M21 de Toplam Kalite Yönetimi ile ilgili makaleler okuduklarını söylemiştir. Bazı okul müdürleri çeşitli konularda seminer verdiklerini söylemişler ve bu bağlamda eğitim araştırmalarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Okul müdürü M44 “Ben geçen yıllarda aktif öğrenmeyle ilgili seminerler verdim. Onun içinde hatta Türkiye’de çok araştırmanın olmadığını gördüm (aktif öğrenmeyle ilgili). Çok araştırdım. Yurt dışından bulduğumuz sitelerden kızımın da biraz yardımıyla çevirilerinden yararlandım.” şeklinde cevap vermiştir. Okul müdürü M22 de “Öğretmen arkadaşlara bir seminer verecektik program geliştirme konusunda. O zaman program üzerinde yapılan araştırmalardan, internetten falan hazırlamıştık.” diyerek eğitim araştırmalarından nasıl yararlandığını örneklendirmiştir.

4. Okul Müdürlerinin Bir Eğitim Araştırmasını Dayanak Olarak Göstermesi

Okul müdürlerinin yönetici olarak yaptığı işlerde (toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla araştırmaya dayalı görüşler ortaya koyma, araştırmayı dayanak olarak gösterme durumları, veri seti çözümlenerek iki kategori içerdiği belirlenmiştir. Araştırmaya katılan okul müdürlerinin çoğunluğunun (n=32) yönetici olarak yaptığı işlerde

(toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla araştırmaya dayalı görüşler ortaya koymadığı ortaya çıkmıştır.

Bazı okul müdürleri öğretmenler kuruluna hazırlık yaparken araştırmalardan yararlanarak notlar aldıklarını ve bunları kurulda örnek verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu gruptaki okul müdürlerinden M24 öğretmenler kuruluna hazırlık için aldığı notları referans olarak kullandığında daha etkili olduğunu söylemiştir. Bir okul müdürü Toplam Kalite Yönetimi çalışmalarında araştırmalardan aldığı bilgileri kullandığını söylemiştir. Bu gruptaki bir diğer okul müdürü M44 ise veli toplantısında ve öğretmenler kurulunda araştırmaya dayalı bilgiler ortaya koyduğunu söylemiştir:

“Veli toplantısında, az önce, söyledim. Hatta çıktısını almıştım. Yani öğrenci başarısında yapılan araştırmaya göre % 52 oranında veliler etkili, % 12 öğretmen etkili, bunu araştırma söylüyor ben söylemiyorum. Öğretmenler kurulunda yaptığımız toplantıların çoğunda mutlaka belgeye dayalı söyleyeceğim eğer yüzde verecek olursam veyahut sayısal bir veri verecek olursam mutlaka araştırmaya dayalı ortaya bir belge koyarım.”

5. Okul Müdürlerinin Yöneticilik Görevlerinde Araştırma Sonuçlarını Dikkate Alması

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin yöneticilik görevlerinde dikkate aldıkları araştırma sonuçları verilen cevaplar çözümlenerek “*Dikkate alınan araştırma olması*” ve “*Dikkate alınan araştırma olmaması*” şeklinde iki kategori olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan okul müdürlerinin yarısının yöneticilik görevlerinde dikkate aldığı bir araştırmanın olduğu ortaya çıkmıştır. Okul müdürlerinin dikkate aldıkları araştırma konuları *PISA, öğrenci başarısına aile ve okulun etkisi, Türkçenin öğrenilmesi, Türkçe eğitiminde yazma, engelliler, Milli Eğitim istatistikleri, öğretmen yeterlilikleri, anne-baba eğitimi, madde bağımlılığı, birleştirilmiş sınıf, öğrenci başarısına etki eden faktörler, kesintisiz zorunlu eğitim, motivasyon, geleneksel-yenilikçi yönetici, karşılaştırmalı eğitim sistemleri, özel eğitim, televizyonun öğrencilere etkisi, üstün zekalı çocukların eğitimi ve okul yönetimi* olarak belirlenmiştir. Dikkat çekici nokta PISA araştırmalarının (f=6) diğer konulardan çok daha fazla dile getirilmesidir. Bu durumun nedeni araştırmanın yapıldığı İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün PISA semineri vermesi ve yazılı-görsel basında bu konuyla ilgili haberlerin yer alması olabilir. Okul müdürlerinden M22 PISA araştırmalarını şöyle dile getirmiştir:

“PISA araştırma sonuçları. 2003, 2007, 2009 hepsini okudum. Seminerine de katılmıştım. Hangi soruları soruyorlar? O soru sorma konusunda öğretmen arkadaşlarımızı yönlendiriyoruz. Bu araştırma sonucunda, biz üstün zekâlıların eğitiminde iyi olduğumuzu, sınıflarımız arasında adaletsizlikler, okulda nasıl adaletsizlikler oluşturduğumuz. Yani sınıf seçme gibi insanların çocuklarını sıralamak. Yapılıyor mu? Yapılıyor. Bizim görevimiz bu mu?”

Okul müdürlerinden M44 ise okuduğu bir araştırmanın sonuçlarını veli toplantısı yaparak velilerle paylaştığını ifade etmiştir:

“Öğrencilerin televizyon seyretmesi ile ilgili onu şey yapabiliriz. Çünkü o araştırma konusundan sonra diyorum ya 6-7-8. sınıf öğrenci velilerine üç gün üst üste toplayıp o araştırma sonucundan elde ettiğimiz verileri onlarla paylaştım. Yani velinin katkısını, öğretmenin katkısını, televizyonun zararını yüzde olarak koyduğum için o araştırmaya güvenerek yani.” (M44)

Yöneticilik görevlerinde dikkate alınan araştırmaların olmadığını söyleyen diğer gruptaki okul müdürleri ise araştırmadan ziyade kitap veya yazı okuduklarını, araştırmaların faydalı olacağına inanmadıklarını, araştırmalarla ilgilenmediklerini, okul ortamının bu yönde teşvik edici olmadığını, daha çok kendi okullarına odaklandıklarını ve zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir.

6. Eğitim Araştırmalarının Gerekliliğine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan bütün okul müdürleri eğitim araştırmalarının çeşitli açılardan gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Okul müdürlerinin eğitim araştırmalarının gerekliliği konusundaki düşünceleri çözümlenerek beş kategoriye ayrılabilceği ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Eğitim Araştırmalarının Gerekliliğine İlişkin Kategoriler

Kategori	Kod
Gelişim ve ilerleme için gereklilik (f=23)	Eğitimin gelişmesi (f=8), Eğitimin ilerlemesi (f=4), Yönetici gelişimi (f=3), Değişimi takip etme (f=3), Mesleki gelişim (f=1), Kendini geliştirme (f=1), Kendini yenileme (f=1), Yenilikleri takip etme (f=1), Karanlık noktaları aydınlatma (f=1)
Gelişim ve ilerleme için gereklilik (f=21)	Işık tutma (f=5), Yol gösterme (f=4), Planlama (f=4), Bakış açısı kazandırma (f=2), Yöneticileri yönlendirme (f=2), Yol haritası çizme (f=1), Vizyon belirleme (f=1), Strateji belirleme (f=1), Ufuk açma (f=1)
Uygulama ve sorunlar için gereklilik (f=16)	Mevcut durum tespiti (f=2), Verimliliği artırma (f=2), Uygulamaya yansımaya (f=2), Sorun çözme (f=2), Faydası olma (f=1), Eksikleri açığa çıkarma (f=1), Sorunları ortaya çıkarma (f=1), Gerçekleri ortaya çıkarma (f=1), Sorun tespiti (f=1), Eksiği tamamlama (f=1), Tedbirleri belirleme (f=1), Sonuçları görme (f=1)
Bilgi kazanımına ilişkin gereklilik (f=8)	Bilgi sahibi olma (f=4), Bilgi kazanımı (f=2), Veri sağlama (f=2)
Bilimsel eğitim için gereklilik (f=2)	Bilimsel temel sağlama (f=1), Bilimsellik kazandırma (eğitime) (f=1)

Araştırmaya katılan bütün okul müdürleri eğitim araştırmalarının gerekli olduğunu çeşitli açılardan ifade etmişlerdir. Gelişim ve ilerleme için gereklilik kategorisindeki okul müdürleri *eğitimin gelişmesi ve ilerlemesi, yönetici gelişimi, değişimi takip etme, mesleki gelişim* gibi çeşitli sebepler ortaya koymuşlardır. Gelecek için gereklilik kategorisindeki okul müdürleri eğitim araştırmalarının *yol gösterme, ışık tutma, ufuk açma, planlama ve vizyon belirleme* gibi ifadeler kullanmıştır. Uygulama ve sorunlar için gereklilik kategorisindeki okul müdürleri ise *mevcut durum tespiti, sorunları ortaya çıkarma ve çözme* gibi ifadeler kullanmıştır. Bilgi kazanımına ilişkin gereklilik kategorisindeki okul müdürleri *bilgi sahibi olma, bilgi kazanımı ve veri kazanımı* şeklinde bu gerekliliği ifade etmiştir. Bilimsel eğitim için gereklilik kategorisindeki okul müdürleri *bilimsel temel sağlama ve eğitime bilimsellik kazandırma* şeklinde eğitim araştırmalarının gerekliliğini ifade etmişlerdir.

7. Eğitim Alanında Araştırılması Gerekli Görülen Konular

Okul müdürlerinin eğitimle ilgili araştırılmasını gerekli gördüğü konular 7 kategori altında toplanmıştır (Tablo 4). Bu kategoriler “Öğretmenlerle ilgili konular” (f=35), “Eğitim sistemi ile ilgili konular” (f=19), “Öğretim ile ilgili konular” (f=16), “Okul yönetimi ile ilgili konular” (f=16), “Öğrencilerle ilgili konular” (f=15), “Okul-Aile ilişkileri” (f=7) ve “Diğer” (f=10) olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan okul müdürlerinin eğitimle ilgili araştırılmasını gerekli gördükleri konuların daha çok öğretmenlerle ilgili olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4

Okul Müdürlerinin Eğitimle İlgili Araştırılmasını Gerekli Gördüğü Konular

Kategori	Kod
Öğretmenlerle ilgili konular (f=35)	Öğretmen yetiştirme (f=12), Öğretmenlerin mesleki gelişimi (f=5), Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi (f=5), Öğretmenler için rehberlik eğitimi (f=2), Öğretmen nitelikleri (f=2), İdealist öğretmen (f=2), Öğretmen davranışları (f=1), Öğretmen yeterlikleri (f=1), Öğretmenlerin motivasyonu (f=1), Öğretmen öğrenci iletişimi (f=1), Öğretmen öğrenci veli ilişkileri (f=1), Performans (f=1), Tükenmişlik (f=1)
Eğitim sistemi ile ilgili konular (f=19)	Eğitim sistemi (f=6), Okulöncesi eğitim (f=4), Mesleki eğitim (f=4), Eğitim politikası (f=2), Kesintisiz zorunlu eğitim (f=2), Sınavlar (merkezi) (f=1), Eğitim planlaması (f=1)
Öğretim ile ilgili konular (f=16)	Öğretim yöntem ve teknikleri (f=5), Sınıf yönetimi (f=2), Eğitim teknolojileri (f=2), Öğrenme güçlüğü (f=1), Yabancı dil öğrenimi (f=1), Öğrenmenin gerçekleşmesi (f=1), Eğitim ortamlarının düzenlenmesi (f=1), Eğitim ve öğretimin niteliği (f=1), Program geliştirme (f=1), Okuma yazma eğitimi (f=1)

Okul yönetimi ile ilgili konular (f=16)	Finansman (f=4), Yönetici seçme (f=3), Yönetici yetiştirme (f=2), Okul yöneticilerinin niteliği (f=1), Yönetime katılma (f=1), Yönetici yeterlikleri (f=1), Yöneticilerin hizmet içi eğitimi (f=1), Okul kültürü (f=1), Sosyal, kültürel ve sportif başarı (f=1), Takım oluşturma (f=1)
Öğrencilerle ilgili konular (f=15)	Öğrenci davranışları (f=4), Öğrenci psikolojisi (f=3), Akademik başarıyı artırma (f=2), Disiplin(f=1), Sosyal beceri geliştirme(f=1), Özel eğitim gerektiren öğrenciler(f=1), Üstün yeteneklilerin eğitimi(f=1), Yeteneğe uygun eğitim alma(f=1), Kalıtım ve Yetenek (f=1)
Diğer (f=10)	İletişim (f=3), Fiziki yapı (f=2), Eğitimde sosyal faaliyetler (f=1), Rehberlik (f=1), Meslek etiği (f=1), Meslek kültürü (f=1), Okulda şiddet (f=1)
Okul - aile ilişkileri (f=7)	Veli eğitimi (f=3), Okul-aile ilişkileri (f=3), Velilerin okula ilgisizliği (f=1)

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *öğretmenlerle ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *öğretmen yetiştirme* olarak belirlenmiştir. Okul müdürü M19 “*Öğretmen yetiştirilmesi konusunun mutlaka araştırılması ve uygulamaya daha çok önem verilmesi lazım ... yani burada sadece bir saatlik ders işlemeyle falan bu iş olmaz*” diyerek öğretmen yetiştirilmesinde daha fazla uygulama yapmanın gerekliliğine dikkat çekmiştir. Benzer şekilde M41 “*öğretmen yetiştirmesi daha çok staj yaptırmalıyız daha çok ağırlık olması lazım.*” diyerek uygulama yapmanın önemi vurgulamıştır. Daha sonra öğretmenlerin mesleki gelişimi, hizmet içi eğitimi, öğretmen yeterlikleri, performansı gibi çeşitli konular ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *eğitim sistemi ile ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *eğitim sisteminin kendisi* olarak belirlenmiştir. Okul müdürlerinden M16 eğitim sistemi ile ilgili “*Türk eğitim sisteminin yeniden ele alacak bu sistem o kadar sağlam temellere oturtulması lazım ki bir daha oynanmasın*” diye görüş belirtmiştir. Benzer şekilde okul müdürü M50’de eğitim sistemine ilişkin “*... sistemin kendisi, ...Zaten eğitimimiz akademik başarıya kilitlenmiş durumda davranışa önem veren yok.*” şeklinde düşüncesini dile getirmiştir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *öğrencilerle ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *öğrenci davranışları* olarak bulunmuştur. Öğrenci davranışları ile ilgili okul müdürü M15 “*Burada daha çok öğrenci davranışı üzerine bazı çalışmalar yapılabilirmeli. Gün geçtikçe bu konularda çok ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. ... Özellikle çağımızın gençliğindeki*

tatminsizlik, uyum sorunu, memnuniyetsizlik bunlar hat safhada çıkıyor ve bunlar nereye gidiyor? Bununla ilgili neler yapılması gerekiyor? Bu konuda çalışma yok. Yani bu eğitim üzerindeki çalışmaları daha çok öğrenci davranışları...” diye görüş bildirmiştir. Okul müdürü M47 de *“Davranışlarda çok büyük sıkıntılar var. ...”* diyerek öğrenci davranışları üzerine vurgu yapmıştır. Okul müdürü M50 *“Zaten eğitimimiz akademik başarıya kilitlenmiş durumda davranışa önem veren yok.”* diye cevap vermiştir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *öğretimle ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *öğretim yöntem ve teknikleri* olarak belirlenmiştir. Öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili olarak okul müdürü M37 *“ ... öğretmen derse giriyor tamam bilgisi de var ama satamıyor bunu. Yani öğretim yöntemleri teknikleri konusunda çok büyük eksiği var .”* diyerek görüşlerini söylemiştir. Okul müdürü M2 *“şimdi ders anlatmayı bilmiyor. Bilgi iyide çocuğa nasıl aktarmak işte faydalı olur onu bilmiyor. Öğretme yöntemleri daha doğrusu.”* şeklinde, okul müdürü M32 ise *“ ... mesela öğretmenini kullanacağı yöntemler olabilir... Bunları da siz göz ardı ettiğiniz zaman başarı elde edemezsiniz değil mi?”* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *okul yönetimi ile ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *finansman* olarak bulunmuştur. Finansman koduna ilişkin olarak okul müdürü M29 *“okul finansmanı ile ilgili bir araştırma yapılmasını isterim. Çünkü en büyük sorun onları görüyorum mesela kırsalda“* şeklinde görüşünü dile getirmiştir. Okul müdürü M26 *“okulların en büyük problemi kaynak bulmak”* şeklinde ve okul müdürü M46 *“... bizim anaokullarında uı bizde malum para giriş çıkışları var. Okul öncesi finansman diyebiliriz.”* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *okul-aile ilişkileri ile ilgili* en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konular *veli eğitimi ve okul aile ilişkileri* olarak belirlenmiştir. Veli eğitimi koduna ilişkin olarak okul müdürü M45 *“En önemli şey şuan veli eğitimi, benim tespitim budur. Yani okullarda çok ciddi bir şekilde bunun eksikliğini hissediyoruz.”* biçiminde görüşünü ifade etmiştir. Okul aile ilişkileri ile ilgili okul müdürü M12 *“ ... veli çok önemli. Okul-veli ilişkileri ile ilgili”* şeklinde düşüncesini dile getirmiştir.

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin *diğer* kategorisinde en fazla araştırılmasını gerekli gördükleri konu *iletişim* olarak belirlenmiştir. İletişim koduna ilişkin olarak okul müdürü M9 *“İletişim Eğer iletişimde sorun varsa verim alınabilmesi mümkün değil.”*

şeklinde ifade etmiştir. Okul müdürü M26 ise “*Tabiki veli öğrenci öğretmen iletişim noktasında İletişim çok önemli*” biçiminde görüş ifade etmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Okul yönetiminde araştırma kullanımına ilişkin okul müdürlerinin deneyimlerinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada okul müdürlerinin çoğunluğunun bilimsel araştırma ile ilgili herhangi bir eğitime sahip olmadıkları belirlenmiştir. Okul müdürleri çeşitli hizmet içi seminer ve kurslara katıldıklarını; fakat konusu bilimsel araştırma olan herhangi bir eğitim almadıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum okul müdürlerinin eğitim araştırmalarına bakışını ve yararlanma düzeylerini etkileyebilecek bir olgu olarak değerlendirilebilir. Karasar (2009) araştırma eğitimi almış bir kişinin, hem iyi bir araştırma tüketicisi olabileceğini hem de alınacak eğitimin düzeyine bağlı olarak, belli ölçülerde araştırma üreticiliği yeterlikleri de kazanacağını belirtmektedir. Saha, Biddle ve Anderson (1995) okul müdürlerinin araştırmaları sorunlu olarak görseler bile, lisansüstü eğitimin ve dolayısıyla bilimsel araştırma eğitimi almanın okul müdürünün araştırma bilgisine saygısını sağlamaya katkıda bulunduğu sonucunu çıkarmıştır. Bu noktada lisansüstü programlara değinmek yerinde olabilir. Lisansüstü programlar teori yüklü olmakla suçlanmakta ve uygulayıcılar tarafından bugünün okul liderlerinin karşılaştığı sorunlara yönelik pratik uygulama eksikliği nedeniyle de eleştirilmektedir (Mullen, Greenlee ve Bruner, 2005). Diğer bir deyişle, lisansüstü programlar teori-pratik dengesini kuramamakta, teori ağırlıklı bir eğitim şeklinde yürütülmektedir. Bu durum Türkiye’de çok belirgin bir şekilde kendini göstermektedir. Hem eğitim yönetimi alanındaki lisansüstü programlar hem de eğitim fakültelerindeki öğretmen yetiştirme göz önüne alındığında, neredeyse uygulamadan soyutlanmış bir eğitim tarzı ortaya çıkmaktadır.

Bilimsel araştırma ile ilgili eğitime sahip olan okul müdürleri bu eğitimi lisans dönemlerinde almıştır. Okul müdürleri öğretmenlik mesleğinden gelerek yöneticilik yapmaktadır. Bu nedenle öğretmen yetiştiren kurumlar olarak eğitim fakülteleri bu eğitimi veren kurumlar olarak süreç içerisinde bilimsel araştırma eğitimi anlamında çeşitli gelişmeler yaşamıştır. Öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devri ve 1982-1997 döneminde araştırma yeterliliklerine yönelik bazı dersler öğretim programlarında yer alırken 1997 yılında yapılan düzenlemeyle bu dersler öğretim programlarından çıkarılmıştır. Eğitim Fakültelerinin yapılanmasında 2006-2007 düzenlemesiyle öğretmen adaylarının entelektüel becerilerini

artırmaya yönelik değişiklik kapsamında ise öğretim programlarına yeniden bilimsel araştırma dersleri konulmuştur (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2007).

Araştırmada okul müdürlerinin bilgi kaynağı olarak süreli yayın takip edip etmedikleri belirlenmiştir. Okul müdürlerinin eğitimle ilgili düzenli takip ettiği veya abone olduğu süreli bir yayının bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca okul müdürlerini bu yönde teşvik eden bir sistemde yoktur. Dikkat çeken bir nokta takip edilen yayınların genellikle ücretsiz ve okullara ulaştırılan kaynaklar olmasıdır. Bu durum Hillage, Pearson, Anderson, ve Tamkin (1998) belirttiği gibi araştırmaların yayımının sorunlu olduğunu göstermektedir. Bu sorunlardan bazıları dergilere erişememe ve kullanıcılara dağıtımına yönelik teşvik eksikliği olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre yöneticilik görevlerinde dikkate alınan araştırmaların olmadığını söyleyen okul müdürleri araştırmaların faydalı olacağına inanmadıklarını, araştırmalarla ilgilenmediklerini, okul ortamının bu yönde teşvik edici olmadığını, daha çok kendi okullarına odaklandıklarını ve zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Oysaki alanyazında yöneticiler araştırma kullanımı için temel katalizör olarak görülmektedir (Funk, Champagne, Wiese ve Tornquist, 1991) ve öğrenmeyi ve araştırmayı değerli gören bir örgütsel kültür oluşturmak ve geliştirmek gereklidir (Funk vd., 1991; Louis, 1996).

Bu araştırmaya katılan okul müdürleri, araştırmalardan yararlansınlar veya yararlanmasınlar, farklı gerekçelere dayandırarak eğitim araştırmalarını gerekli görmektedir. Benzer şekilde Saha ve diğerleri (1995) araştırmalarında tipik bir okul müdürünün araştırma bilgisine ilişkin tutumlarını betimlemişlerdir. Onlara göre tipik bir okul müdürü araştırma bilgisini değerli görmekte ve araştırma bilgisine yönelik pozitif tutum beslemektedir. Hemsley-Brown ve Sharp'ın (2003) sistematik alanyazın değerlendirmesinde, deneysel araştırmalardan çıkan sonuçlar kamu sektöründe bilgi kullanımına yönelik ana engellerin bireysel direnç seviyesinde olmadığını ama öğrenmeyi desteklemeyen kurumsal kültürden kaynaklandığını doğrulamaktadır.

İki ülkeden (ABD ve Avustralya) okul müdürlerinin eğitim araştırmasına yönelik tutumlarını inceleyen Saha ve diğerleri (1995) okul müdürlerinin %30'unun araştırmaların ihtiyaçlarıyla ilgisi olmadığını söylediğini rapor etmiştir. Çoğu yönetim araştırmacısı için, üretilen bilginin kullanılması ve yönetimsel pratikler üzerinde etkiye sahip olması önemlidir (Hemsley-Brown, 2004). Araştırma bulguları okul müdürlerinin ihtiyaçlarını karşıladıkları zaman, araştırma kullanımı daha olasıdır (Cousins ve Leithwood, 1993). Bununla birlikte eğitimciler ve araştırmacılar arasında bir gerilim olduğundan bahsedilmektedir (Hemsley-Brown ve Sharp, 2003; Department of Education, Training and Youth Affairs [DETYA], 2000;

McGaw, Boud, Poole, Warry ve McKechnie, 1992). Bu gerilim onların mesleki amaçlarındaki farklılıklara dayandırılmaktadır. Araştırmacılar yeni bilgi arayışındayken uygulayıcıların operasyonel sorunlara yeni çözümler aradıkları belirlenmiştir. Eğitim yöneticileri ve uygulayıcılar çoğu eğitim araştırmasını sorunlarıyla alakasız görmektedir (McGaw vd., 1992).

Eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki problematik ilişki alanyazında geniş şekilde rapor edilmektedir (Hirschorn ve Geelan, 2008). Eğitim araştırmaları genellikle okulda öğretmenlik yapmayan ve öğretmen yetiştirme ile ilgilenen üniversitedeki akademisyenler tarafından yürütülmektedir. Çok az sayıda araştırma okulda eğitimin içerisinde bulunan öğretmenler tarafından yapılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, eğitimde araştırmacı ve uygulayıcılar genellikle birbirinden farklı kimselerdir. Eğitimde araştırmacı ve kullanıcının farklı kimseler olması araştırma ile uygulama arasındaki boşluğun nedenlerinden biri olarak görülebilir. Hargreaves (1996) eğitim ile tıp mesleğini karşılaştırarak bu kopukluğu ortaya koymaktadır. O'na göre, tıpta araştırmacılar ile kullanıcılar arasında çok az fark vardır ve araştırmacılar aynı zamanda uygulayıcıdır. Eğitimde ise araştırmacılar nadiren kullanıcı konumundadır ve bu yüzden araştırmacılar ile uygulayıcılar arasında iletişim problemleri vardır. Hargreaves (1996) bu iki meslekteki araştırmaların kaleme alınma ve aktarılma şekline dikkat çekmektedir. Bir diğer ifadeyle, tıpta araştırmacılar aynı zamanda kullanıcı olduklarından alanyazını ve araştırma dergilerini takip edebilmektedir. Oysaki eğitimde araştırmacılar yani genellikle akademisyenler öğretmenler odasında bulunamayan sayısız akademik dergilerden birinde çalışmalarını yayınlamaktadır. DETYA'nın (2000) yaptığı araştırmanın okul müdürlerinin çoğunluğunun okullarındaki öğretmenlerle üniversite eğitim araştırmacıları arasında arzu ettikleri işbirliğinin şimdikinden fazla olması gerektiği bulgusuna benzer olarak Türkiye'de de bu ilişkinin geliştirilmesi ve artırılması sağlanmalıdır. Bu eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki kopukluğun giderilmesi anlamı taşımaktadır.

Eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki boşluk Hargreaves (1996) tarafından *ölümcül kusur* olarak görülmektedir. Çünkü bu durumda eğitim araştırmalarının gündemini belirleyen uygulayıcılar değil araştırmacılar olmaktadır. Bu da eğitim araştırmasının, araştırmacıların özel amaçlarını gerçekleştirmek için yapılan etkinlikler olarak gerçekleşmesi anlamına gelmektedir. Böyle olduğu zaman araştırmadan yararlanması beklenen uygulayıcıların da eğitim araştırmalarını özel ve belli bir gruba hitap eden anlamsız bir aktivite olarak görmesine neden olmaktadır. Çok az eğitimci eğitim araştırmalarının sonuçlarına güvenmektedir (Bracey, 1989). Çünkü araştırma okul gerçeklerinden dışarı çıkartılmakta,

neredeyse sadece istatistiksel anlamlılık testlerine dayanmakta ve genellikle üniversitelerin yayın gerekliliğinin sonucu yapılmaktadır.

Okul liderleri okulda bir öğrenme kültürü oluşturmada önemli bir konuma sahiptir. Öğrenme kültürü oluşturmak için okul liderlerine Sharp, Eames, Sanders ve Tomlinson (2006) tarafından önerilen stratejilerden biri araştırmaya değer verdiğini göstermesi, bir diğer deyişle okul müdürlerinin araştırma bulgularına referansta bulunmasını ve karar verirken bu araştırmalara dayalı kanıt kullandığını göstermesidir. Okul müdürleri araştırma bulgularını paylaşma, meslektaşlarıyla mesleki sorunlarla ilgili tartışmalarda bulunma fırsatı sağlama gibi çeşitli şekillerde öğretmenlerin araştırma kullanımını pozitif yönde etkileyebilmektedir (Rue, 1987). Şahin'in (2000) yaptığı araştırmada ilköğretim okul müdürleri için araştırma ve mesleki gelişim boyutu altında "Okulda sorunların çözümünde bilimsel araştırma bulgularından yararlanma" yeterliği belirlenmiştir. Fakat bu araştırmaya katılan okul müdürlerinin çoğunluğunun yönetici olarak yaptığı işlerde (toplantı, okul içi uygulamalar vb.) düşüncelerini desteklemek amacıyla araştırmaya dayalı görüşler ortaya koymadığı tespit edilmiştir. DETYA'nın (2000) yaptığı araştırmada okul müdürlerinden okulda karar vermede eğitim araştırmalarının doğrudan etkilediği örnekler vermeleri istendiğinde, en çok öğretme ve öğrenme alanındaki örnek verilmiştir. Benzer şekilde bu araştırmada da bazı okul müdürleri öğretme ve öğrenme alanındaki örneklerden yararlanmışlardır. Ayrıca araştırılması gerekli konular arasında öğretim ile ilgili konular da yer almaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilgi uzun zamandır sorgulanmaktadır (*bakınız* Donmoyer, Imber ve Scheurich, 1995; Beycioğlu ve Dönmez, 2006). Alandaki bilgi üretimi uygulamanın sorunlarından daha çok akademik kaygıların motive ettiği bir düzlemde gerçekleşmektedir. Bu nedenle alanda üretilen bilginin pratikte bir soruna çare olabilme ihtimali azalmakta, teori ve uygulama arasındaki kopukluk derinleşmektedir. Bu durum hem Türkiye'de hem de diğer ülkelerde tartışma konusu olmaktadır. Türkiye'de eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilgi az değildir (Turan, Bektaş, Yalçın ve Armağan, 2015). Fakat bu bilginin niteliği, uygulamadaki sorunu çözebilirliği ve uygulayıcılara yol gösterebilirliği tartışma konusudur. Bu çalışmanın bulguları da eğitim alanında ve özelde eğitim yönetimi alanında üretilen bilginin okul müdürleri açısından pratikte kullanılmadığına ilişkin kanıtlar ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak eğitimde araştırma ve uygulama arasındaki problematik ilişki okul müdürleri açısından da geçerli gözükmektedir. Okul müdürleri eğitimde araştırma kullanımına yönelik engelleri örgütsel düzeyde ortadan kaldırmada temel olarak görülseler de mevcut durum

açısından bu mümkün gözükmemektedir. Eğitim araştırmalarının okul yönetimi alanında karar süreçlerinde önemli bir rolü olmadığı ortaya çıkmıştır. Hem eğitim araştırmacıları hem de okul müdürleri kendilerini belirli bir dünya ile sınırlandırarak işbirliğinden uzak gözükmemektedir. Her iki dünyada geçerli olan sistem de bu bağı kurmada ve teşvik etmede yetersizdir. Gerçekte eğitimde araştırma ve uygulama bağı birbirlerini besleyerek bütünsel bir hale bürünmelidir. Yani iki farklı dünya yerine hem araştırma hem de uygulama yapılabilen tek bir dünya kurularak eğitimde araştırmanın rolü yeniden tasarlanabilir.

Extended Abstract

It is expected that educational sciences build knowledge towards defining and solving educational problems (Şişman, 2011). Those who have chosen educational field as scientific study field do scientific research in educational field via using scientific methods and as a result of this, they build scientific knowledge. They offer this knowledge to the use of practice in educational field. Educational research is a way for people to acquire reliable and beneficial knowledge as to educational processes. Research may help in identifying needs and problems, suggesting proof for things that work and assessing development process of a school (Scott & McNeish, 2013). Whether educational research has a role in enhancing practices or not is controversial. This issue is not as simple as producing research results with the belief that they will be used in practice (Hirschorn & Geelan, 2008). It is suggested that very few teachers resort to research literature in order to expand their professional knowledge, solve problems or meet the requirements of their jobs (Shkedi, 1998). For school principals, the significance of reliable and valid knowledge is apparent particularly in decision making process. School principals' professional decisions affect students, teachers and other shareholders of schools. Educational research is a valuable information source for understanding educational process and giving professional decisions (McMillan & Schumacher, 2006). In other words, it is expected for educational research to be used by school principals as an information source in administrative process. The aim of this research is to investigate school principals' experiences with the use of research findings on school administration.

Phenomenological design was used in this qualitative study. The study group comprised of 50 school principles working in preschool, elementary and secondary education institutions in Tokat. The principals were selected through maximum variation sampling method which is a kind of purposeful sampling. Accordingly, level of schools (preschool, elementary school and secondary school), the region in which the schools located (village, town and city center) and

the seniority as a school principal were taken into consideration for the selection of school principals. Content analysis was utilized in the analysis of the data obtained through interviews.

It was revealed that majority of the school principals do not have any training as to scientific research. School principals stated that they had attended to various seminars and courses but they had not received any training the subject of which was scientific research. One of the school principals expressed that research does not have an area of use whereas another stated that they had not acquired an investigative personality due to rote learning based education.

It was found out that most of the school principals that participated in the study are not subscribed to any periodicals and they do not regularly follow one either. Some of the school principals stated that although they do not regularly follow a periodical, they read books and articles on education. Similarly, some of the school principals stated that although they do not regularly follow a periodical, they check publications that come to school and read the parts they find interesting. It was identified that majority of school principles in the study do not make use of educational research for a subject that they want to investigate. It was revealed that majority of the school principals do not put forth ideas that are based on research in order to support their opinions in administrative tasks (meeting, practices in school and so on). It was determined that half of the school principals take a research into consideration in administrative tasks. School principals that stated that they do not take any reseach into consideration in administrative tasks suggested that they read books or articles rather than research; they do not believe that research will be helpful; they are not interested in research; school environment is not encouraging in this respect; they focus more on their own schools and they cannot allocate for time research. All of the school principles set forth that educational research is necessary from various aspects. It was found out that the subjects that school principles consider as necessary to be investigated about education are mostly related to teachers.

It was identified in the research that school principals do not follow periodicals as a source of information. It was also seen that school principals do not regularly follow publications about education and they are not subscribed to one either. Besides, there is not a system encouraging school principals in this direction. It is attention-grabbing that the publications that school principals follow are generally free and they are delivered to schools. As Hillage, Pearson, Anderson and Tamkin (1998) stated, this case shows that there are problems in the publication of research. Some of these problems are not being able to access journals and their delivery to readers. This research puts forth that school principals who stated that they do not take research

into consideration in administrative tasks expressed that they do not believe that research will be helpful; they are not interested in research; school environment is not encouraging in this respect; they focus more on their own schools and they cannot allocate for time research. However in literature, administrators are considered as main catalysts for research use (Funk, Champagne, Wiese, & Tornquist, 1991) and it is needed to build and develop an organizational culture that values learning and research (Funk et al., 1991; Louis, 1996).

The problematic relationship between research and practice in education is widely reported in literature (Hirschhorn & Geelan, 2008). Educational research is mostly carried out by academicians at universities who do not teach at schools and who are interested in teacher training. Very few studies are held by teachers who are teaching at schools. In other words, the researchers and practitioners in education are often different people. That researchers and practitioners in education are different people can be seen as one of the reasons of the gap between research and practice.

School leaders are the base for building a learning culture at schools. One of the strategies that are suggested to school leaders by Sharp, Eames, Sanders and Tomlinson (2006) for building a learning culture is that they ought to show they value research; in other saying, school principals should refer to findings of research and show that they use proof in decision making. School principals may affect teachers' research use positively in various ways such as sharing research findings, providing opportunities to discuss professional problems with their coworkers (Rue, 1987). In Şahin's research (2000), the competency of "making use of scientific research findings in solving the problems at school" was determined for elementary school principals under the dimension of research and professional development. However it was identified that most of the school principals in this study do not put forth ideas based on research in order to support their thoughts on their administrative duties (meetings, practices in school and so on).

In conclusion, it seems that the problematic relationship between research and practice in education is also valid for school principals. Although school principals are seen as the base for removing barriers towards use of research in education at organizational level, this does not seem possible in the current context. It is revealed that educational research does not have a significant role in decision making processes of school administration. Both school principals and educational researchers seem far from cooperation as they confine themselves to a particular world. The system which is valid for both worlds is insufficient in establishing and fostering this link. Indeed, the link between research and practice in education should become integrated by feeding each other. Namely, the role of research in education needs to be designed

once again by building a one and only world in which both research and practice can be carried out instead of two different worlds.

KAYNAKÇA

- Ary, D., Jacobs, L. C., & Sorensen, C. (2010). *Introduction to research in education*. (8. Basım). Belmont, CA: Wadsworth.
- Berliner, D. C. (2002). Comment: educational research: The hardest science of all. *Educational Researcher*, 31(8), 18-20. doi: 10.3102/0013189X031008018
- Beycioğlu, K., & Dönmez, B. (2006). Eğitim yönetiminde kuramsal bilginin üretimine ve uygulanmasına ilişkin bir değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 47(47), 317-342.
- Bracey, G. (1989). Why so much education research is irrelevant, imitative and ignored. *American School Board Journal*, 176(7), 20–22.
- Bursalıoğlu, Z. (2012). *Eğitim yönetiminde teori ve uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Corson, D. J. (1985). *Educational research and Popper's theory of knowledge*. (Çeviren: Sabri Büyükdüvenci) *Universities Quarterly: Culture, Education and Society*, 40 (1), 73-89.
- Cousins, J., & Leithwood, K. (1993). Enhancing knowledge utilisation as a strategy for school improvement. *Knowledge Creation Diffusion Utilisation*, 14(3), 305–333. doi: 10.1177/107554709301400303
- Demir, K. (2009). İlköğretim okullarında verilere dayalı karar verme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(59), 367-397.
- Department of Education, Training and Youth Affairs [DETYA] (2000). *The impact of educational research*. Canberra: Commonwealth of Australia. www.dest.gov.au/archive/highered/respubs/impact/pdf/impact.pdf adresinden 04.03.2012 tarihinde indirildi.
- Donmoyer, R. (1999). The continuing quest for a knowledge base: 1976-1998. In J. Murphy & K. Seashore Louis (eds.) *Handbook of research on educational administration* (pp. 25-43). San Francisco: Jossey-Bass.
- Donmoyer, R., Imber, M., & Scheurich, J. J. (Eds.). (1995). *The knowledge base in educational administration: Multiple perspectives*. New York: SUNY Press.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul yönetimi ve öğretim liderliği*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

- Frankel, J. R., & Wallen, N. L. (2009). *How to design and evaluate research in education*. (7. Baskı). Boston: McGrawHill.
- Funk, S.G., Champagne, M.T., Wiese, R.A., & Tornquist, E.M. (1991). Barriers: The barriers to research utilisation scale. *Applied Nursing Research*, 4(1), 39-45.
- Glesne, C. (1999). *Becoming qualitative researchers: An introduction* (2. basım). New York: Longman.
- Gökçe, O. (2006). *İçerik analizi kuramsal ve pratik bilgiler*. Ankara: Siyasal kitabevi.
- Hancock, B. (2002). *An introduction to qualitative research*. http://faculty.cbu.ca/pmacintyre/course_pages/MBA603/MBA603_files/IntroQualitativeResearch.pdf adresinden 03.05.2012 tarihinde indirilmiştir.
- Hargreaves, D. H. (1996). *Teaching as a research-based profession: Possibilities and prospects* (Annual Lecture). London: Teacher Training Agency.
- Hemsley-Brown J. (2004). Facilitating research utilisation: A cross-sector review of research evidence. *International Journal of Public Sector Management*, 17(6), 534-552. doi: 10.1108/09513550410554805
- Hemsley-Brown, J. V., & Sharp, C. (2003). The use of research to improve professional practice: A systematic review of the literature. *Oxford Review of Education*, 29(4), 449-470.
- Hillage, J., Pearson, R. Anderson, A., & Tamkin, P. (1998). *Hillage Report. Excellence in Research on Schools*. Institute for Employment Studies, [DfEE Research Reports RR74], London: DfEE.
- Hirschhorn, M., & Geelan, D. (2008). Bridging the research-practice gap: Research translation and/or research transformation. *Alberta Journal of Educational Research*, 54(1), 1-13.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Yayıncılık.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kuzu, A. (2009). Öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişimde eylem araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 425-433.
- Kvale, S. (1996). *Interviews: An introduction to qualitative research interviewing*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lincoln, Y., & Guba, E. (1985). *Naturalistic inquiry*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Littrell, J., & Foster, W. (1995). The myth of a knowledge base in administration. In R. Donmoyer, M. Imber, & J. Scheurich (Eds.), *The knowledge base in educational administration: Multiple perspectives* (pp. 32-46). Albany: State University of New York Press.

- Louis, K. S. (1996). Reconnecting knowledge utilisation and school improvement: two steps forward, one step back. In Hargreaves, A., Fullan, M. & Hopkins, D. (Eds), *International Handbook on School Improvement*, (40-61), London: Cassell.
- Maykut, P., & Morehouse, R. (1994). *Beginning qualitative research: A philosophic and practical guide*. London: Falmer.
- McGaw, B., Boud, D., Poole, M., Warry, S., & McKechnie, P. (1992) *Educational research in Australia: Report of the review panel of research in education*, Canberra, Australian Government Publishing Service.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2006). *Research in education: Evidence-based inquiry*. (6. baskı) Boston: Pearson Education.
- McMillan, J. H. (1996). *Educational research: Fundamentals for the consumer*. (İkinci baskı). New York: HarperCollins College Publishers.
- Mullen, C. A., Greenlee, B. J., & Bruner, D. Y. (2005). Exploring the theory practice relationship in educational leadership curriculum through metaphor. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 17(1), 1-14.
- Ogawa, R. T., Goldring, E. B., & Conley, S. (2000). Organizing the field to improve research on educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 36(3), 340-357.
- Oplatka, I. (2007). The scholarship of educational management: Reflections from the 2006 CCEAM conference. *International Studies in Educational Administration*, 35(1), 92–104.
- Rue, V. D. H. (1987). School organization and leadership influences on teacher use of educational research and empirical findings. (Order No. 8813754, University of California, Berkeley). ProQuest Dissertations and Theses, , 193-193. Retrieved from <http://search.proquest.com/docview/303528996?accountid=16716>. (303528996).
- Saha, L. Biddle, B., & Anderson, D. (1995). Attitudes towards education research knowledge and policymaking among American and Australian school principals, *International Journal of Educational Research*, 23(2), 113–126. doi:10.1016/0883-0355(95)91496-4
- Scott, S., & McNeish, D. (2013). School leadership evidence review: Using research evidence to support school improvement. National Centre for Social Research for CUBeC.
- Sharp, C., Eames, A., Sanders, D. & Tomlinson, K. (2006). *Leading a research-engaged school*. Nottingham: NCSL.
- Shkedi, A. (1998) Teachers' attitudes towards research: A challenge for qualitative researchers, *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 11(4), 559–577. doi:10.1080/095183998236467

- Şahin, A. E. (2000). İlköğretim okulu müdürlerinin yeterlikleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22, 243-260.
- Şişman, M. (2011). *Eğitim bilimine giriş* (Sekizinci Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Tsoukas, H., & Chia, R. (2011). Introduction: Why philosophy matters to organization theory. In: Tsoukas, H. and Chia, R. (eds.) *Philosophy and Organization Theory*. (1-21). Series: Research in the sociology of organizations (32). Bingley: Emerald Group Publishing Ltd.
- Turan, S., Bektaş, F., Yalçın, M., & Armağan, Y. (2015). Eğitim Yönetimi Alanında Bilgi Üretim Süreci: Eğitim Yönetimi Kongrelerinin Rolü ve Serüveni. 10. Eğitim Yönetimi Kongresi, Gaziantep, 7-9 Mayıs.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK] (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu.